

33. Vin de Liège

De terugkeer van Luikse wijn

recentre

Romain Bévillard & Fabrice Collignon
© Dominique Houcmant

Zoals vele Belgische gronden werden de hellingen van de Citadelle in Luik, evenals de terreinen in de Maasvallei, lange tijd gebruikt als wijngaarden. De Belgische wijnproductie begon in de loop van de middeleeuwen en kende een bloeitijd tot aan de 15e eeuw. Door hun gunstige ligging genoten de wijngaarden van de oeverhellingen van de Maas een uitstekende reputatie tot ze, net zoals andere Belgische wijnen, werden geconfronteerd met een reeks moeilijkheden: het koudere klimaat tijdens de «Kleine IJstijd» (van het einde van de 16e eeuw tot de jaren 1850-1860), de concurrentie van bier en de industrialisatie, die de Belgische wijngaarden de genadeslag toebrachten. Vanaf de jaren 1960 zagen we echter hier en daar terug wijngaarden in het landschap opduiken, opnieuw aangeplant door enkele wijnbouw- en wijnfanaten. De heropleving van de Belgische wijnen werd eerst in beweging gezet door de amateurs en paradoxaal genoeg gestimuleerd door de klimaatopwarming, zorgde er vanaf de jaren 1990 voor dat een vijftiental professionele wijnproducenten hun ingang vonden. In Luik bestond er echter, buiten een paar wijnstokken die liefdevol werden verzorgd door een handvol amateurwijnbouwers, tot voor kort geen ambitieus project rond een wijnbouwbedrijf... Dat was echter buiten het dynamisme en de creativiteit van Fabrice Collignon gerekend. Als beheerder van de vzw La Bourrache - een vereniging voor opleiding in de biologische groententeelt, had deze handelsingenieur het er meer dan eens over gehad met de docenten van deze vereniging voor opleidingen in de biologische groententeelt: «Als ik klaagde over het lage rendement van de groentevelden op onze hoger gelegen gronden in Luik, zeiden ze me vaak dat de grond arm en kiezelig was en eigenlijk beter geschikt was voor de wijnbouw. En ik die van wijn houd, vond dat een goed idee...»

En zo vormde het gloednieuwe idee voor de aanleg van een Luiks wijngaarddomein al gauw het voorwerp van een diepgravende haalbaarheidsstudie, die werd aangevat in september 2008. Om dit werk tot een goed einde te brengen, omringde Fabrice Collignon zich met een stuurgroep,

uiteenlopende profielen die ontmoetingen hadden met Belgische, Duitse en Franse wijnbouwers, boomkwekers en consultants ontmoetten en die projecten bezochten in België en in het buitenland. Daarbij analyseerden ze of de productie van een kwaliteitswijn in België technisch haalbaar was, maar ook of er een markt voor het eindproduct bestond.

En zo vormde het gloednieuwe idee voor de aanleg van een Luiks wijngaarddomein al gauw het voorwerp van een diepgravende haalbaarheidsstudie, die werd aangevat in september 2008.

////////////////////////////////////

Op basis van deze expertise werden de kansen om een onderneming op te starten, bevestigd. Vervolgens werd er een businessplan opgesteld, steunend op de volgende gegevens: 10 hectaren terrein, een onderneming, ... en dus het nodige kapitaal dat moest worden samengebracht. De keuze viel op de oprichting van een coöperatieve onderneming, een juridische vorm die een groots project toelaat, maar er ook een sociale dimensie aan geeft. «We wilden een participatief project, waarbij de aandeelhouders zich echt betrokken voelen», legt Fabrice Collignon uit. «Ze zullen door ons worden uitgenodigd om samen met ons de eerste wijnstokken te planten, en later kunnen ze dan deelnemen aan de oogst.» Op 21 december 2010 hielden de 27 stichtende leden de coöperatieve onderneming «Vin de Liège» officieel, voor de notaris, boven de doopvont. Ze zou in de loop van 2011 moeten worden versterkt met andere leden, gerekruteerd onder het grote publiek en bij ondernemingen, ten belope van 500 euro per aandeel. Terwijl de kapitaalaandelen nu ongeveer 100.000 euro bedragen, zou het kapitaal moeten oplopen tot 1.000.000 euro, waarbij nog zo'n 750.000 euro geleend geld komt.

Terwijl de fondsenwerving nog loopt, startte de coöperatieve al met een nieuwe voorbereidingsfase voor de aanleg van de wijngaard, met de aanwerving van Romain

Bévillard, een jonge wijnbouwer en vinoloog opgeleid in de wijnbouw in de streek van Nantes en in de vinologie in Reims, in de Champagnestreek. “Romain is nog maar 26 jaar, maar hij is polyvalent. Zijn leeftijd is een nadeel, maar ook een voordeel, omdat hij geen vooroordelen uit het verleden meedraagt. Hij kan volop zijn gang gaan en zijn eigen domein aanleggen. En daarnaast, en dat is heel belangrijk, deelt Romain de menselijke en ecologische waarden die wij willen behartigen met dit project.”

Gezien «Vin de Liège» niet wil kiezen voor de traditionele wijnteelt met overmatig sproeien van chemische producten, wordt er binnen het project veel aandacht besteed aan het zoeken naar teeltwijzen die het goed doen binnen de biologische aanpak. «Vroeger», legt Romain Bévillard uit «lagen de druivensoorten die hier werden verbouwd in de lijn van de bourgogne, de pinot noir, en enkele Elzasser wijnsoorten... Maar deze soorten hebben rijpingsproblemen. Bovendien is er een hoge luchtvochtigheid, wat ziektehaarden bevordert. Zo'n 30 à 40 jaar geleden zijn de ziektes toegenomen.» Daarom viel de keuze voor de druivensoorten op de Régent (voor rood) en de Johanniter (voor wit, ligt in de buurt van de Riesling), variëteiten die van nature resistent zijn en die kwaliteitsdruiven opleveren, op punt gesteld door Duitse wijnbouwinstellingen.

Gezien «Vin de Liège» niet wil kiezen voor de traditionele wijnteelt met overmatig sproeien van chemische producten, wordt er binnen het project veel aandacht besteed aan het zoeken naar teeltwijzen die het goed doen binnen de biologische aanpak.

////////////////////////////////////

De dichtheid van de beplanting past in dezelfde filosofie: het terrein zal 6.600 wijnstokken/ha tellen om zo «een gezonde concurrentie tussen de wijnstokken en de mechanisatie te kunnen bereiken. Het is ook een krachtig middel voor de vochtregeling van de wijnstokken, omdat het ze dwingt om hun voedingsstoffen diep uit de grond te halen». Het project streeft naar een authentiek product van

© Vin de Liège

hoge kwaliteit, dat het milieu respecteert, maar het wil ook een sociale dimensie hebben. «We willen de link met de vzw La Bourrache behouden, die trouwens aandeelhouder is van het project», verklaart Fabrice Collignon. «We wilden de stagiairs van La Bourrache laten deelnemen aan het werk op de wijngaard en zo van «Vin de Liège» ook een opleidingscentrum maken.»

Het project streeft naar een authentiek product van hoge kwaliteit, dat het milieu respecteert, maar het wil ook een sociale dimensie hebben.

////////////////////////////////////

Dit luik van de activiteiten zal plaatsvinden op het deel van het domein dat ook wordt gebruikt als uitstalraam voor de onderneming: de Hellingen van de Citadel. Dit terrein, met een sterke hellingsgraad en daarom bijna niet bewerkbaar met machines, zal worden aangevuld door een ander terrein in de Maasvallei, dat een hogere productie zal hebben door de zwakkere helling. De eerste aanplantingen van wijnstokken, initieel voorzien voor deze lente 2011, zullen ongetwijfeld plaatsvinden in 2012: de onderhandelingen voor de aankoop van de terreinen zijn lopende... «Dat betekent dat we ongetwijfeld onze eerste oogst zullen hebben in 2015 en dat de eerste flessen zullen worden verkocht eind 2016.» Tot het zover is, is de uitdaging waarop de promotors van het project «Vin de Liège» zich storten niet gering: er moeten investeerders voor de coöperatieve worden gevonden die geïnteresseerd zijn in dit origineel economisch model. «Dat is zeker niet gemakkelijk», geeft Fabrice Collignon toe. «Maar we stellen vast dat er meer en meer personen is dat op een andere manier wil investeren. Wij stellen hen een concreet project voor.» «Vin de Liège» mikt op een kapitaalvergoeding die gelijk is aan het rentepercentage van een spaarboekje, of zelfs iets meer, terwijl er ook een deel van de winst zal worden benut voor sociale doeleinden. «Geld investeren in de heropbouw van de Luikse wijngaarden is de economische renaissance van de streek steunen met een gezonde en duurzame activiteit. Het is een product vol symboliek en trots.»

•

Isabelle Masson voor REcentre

Geïnterviewd / Fabrice Collignon (Hoofd van de Raad van Bestuur)
en Romain Bévillard (Vinoloog-wijnbouwer)

Vin de Liège

Rue du Beau-Mur 48
4030 Luik
België

www.vindeliege.be

Sector • Wijnproductie

Oprichtingsjaar • 2010

Aantal werknemers • 1

Turnover • n.v.t.